

CDA Rucphen

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Lokaal & Sociaal

Voorwoord

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van het CDA Rucphen voor de bestuursperiode 2022-2026, getiteld: **Lokaal & Sociaal!**

Bij het CDA staat de zorg en verantwoordelijkheid voor elkaar en onze leefomgeving centraal. De samenleving is geen hotel, maar ons gemeenschappelijk huis. Samenwerken, zorgzaamheid, verantwoordelijkheid voor elkaar: dat is de kern van onze boodschap.

In de afgelopen vier jaar hebben we ingezet op persoonlijke ontmoetingen en veel contact gehad met onze inwoners, verenigingen, ondernemers, buurtverenigingen en werkgroepen. We willen zichtbaar zijn, juist om te horen wat de wensen zijn van onze inwoners, waar ze tegenaan lopen en vooral wat zij denken dat er anders en beter kan. Al deze informatie hebben wij gebruikt als inspiratie voor dit verkiezingsprogramma. Dit verkiezingsprogramma is 100% lokaal. Het is een verhaal over de thema's waarvan u aangeeft deze belangrijk te vinden in onze gemeente. Het gaat over het goed zorgen voor elkaar en hoe de gemeente dit kan en moet faciliteren. Als CDA Rucphen geloven we in de kracht van de samenleving, solidair én sociaal. Dát is onze kracht.

Maar ook de zorg die de gemeente moet hebben voor haar inwoners. Een gemeente waar het veilig en goed is om te wonen. Want wat we nodig hebben is een politiek van zorgzaamheid en respect enerzijds en duidelijke regels en handhaving anderzijds. Net als in een gezin. Je respecteert elkaar, maar je vertelt elkaar ook de waarheid. Maar altijd met doel om samen verder te komen.

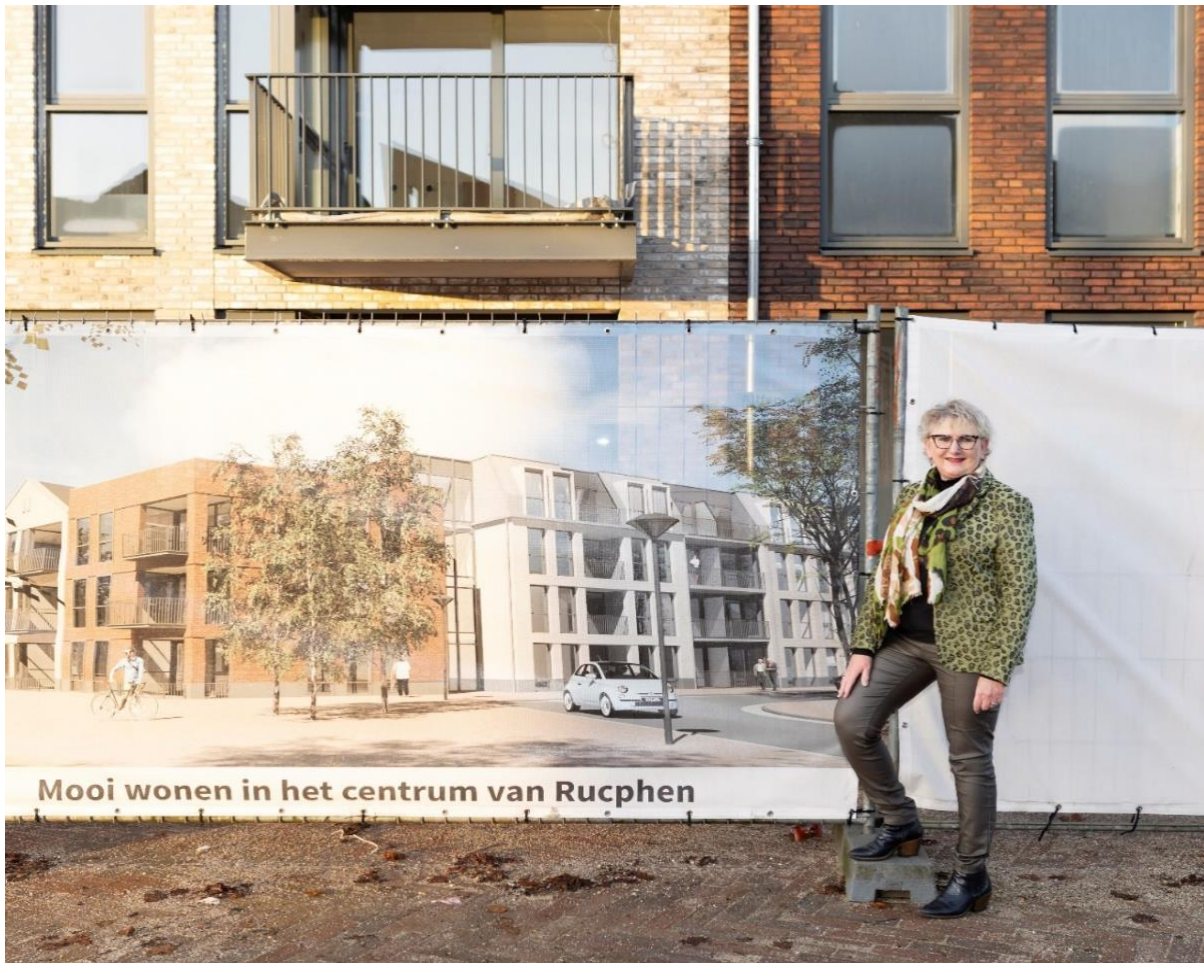
Wij hebben in al die jaren uiteraard veel inwoners, maar zeker niet iedereen gesproken. Wij zouden het fijn vinden als u naar aanleiding van dit verkiezingsprogramma met ons in gesprek wilt gaan. Van harte daartoe uitgenodigd!

Suzanne Breedveld-de Ruiter

Lijsttrekker en wethouder CDA Rucphen

Inhoudsopgave:

Voorwoord:	p. 2
Hoofdstuk 1: Wonen in de buurt	p. 4
Hoofdstuk 2: Iedereen aan het werk	p. 7
Hoofdstuk 3: Zorg voor elkaar	p. 9
Hoofdstuk 4: Creatief met groen	p. 11
Hoofdstuk 5: Besturen vóór lokaal	p. 14

Hoofdstuk 1: Wonen in de buurt

Wij vinden het belangrijk dat Rucphen een prettig woon- en leefklimaat heeft voor alle inwoners. Lokale woonbehoefte en woningbouw staan centraal. Ook de aankleding middels groen en speelruimte voor de kinderen, de verkeersveiligheid en het verenigingsleven spelen hierin een grote rol.

Woningbouw

Er zijn op dit moment te weinig geschikte huur-en koopwoningen in onze gemeente. Om aan de vraag te voldoen is voor de korte termijn meer (sociale) woningbouw nodig. De huidige problemen op de woningmarkt vraagt om een actief gemeentelijk grondbeleid. In de komende 4 jaar wil het CDA koopwoningen en huurwoningen realiseren voor alle doelgroepen in iedere dorpskern. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar betaalbare koop -en huurwoningen voor starters en mensen met een kleine portemonnee. Ook zet het CDA extra in op de bouw van levensbestendige woningen voor senioren. Dit is conform de wens van senioren maar het stimuleert eveneens de doorstroming in de woningmarkt.

Woningbouw naar lokale woonbehoefte

In onze gemeente staat woningbouw voor de eigen behoefte voorop. CDA Rucphen vindt dat onze inwoners zoveel als mogelijk voorrang verdienen bij het vrijkomen van huurwoningen én de oplevering van nieuwbouwwoningen. Ook dient nieuwbouw aan te sluiten bij de wensen en behoeften van onze eigen inwoners. Wij willen dan ook dat een collectief van inwoners zelf bouwprojecten kunnen opzetten in onze gemeente als vereniging of coöperatie. Daarnaast moet flexibel worden omgegaan met bijzondere woonvormen, zoals tiny houses, kangoeroewoningen of het wonen in hofjes. De combinatie van wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familie in de directe woonomgeving vindt het CDA vanzelfsprekend.

Speelruimte voor kinderen

In veel wijken is de buitenruimte een sluitpost. Eerst wordt er naar de hoeveelheid huizen gekeken, vervolgens komen er wegen en speelruimte voor kinderen komt als laatste. Wij weten dat het niet goed is voor kinderen om veel achter schermjes te zitten en wij willen zorgen dat het in alle kernen leuk en uitdagend is om weer buiten te spelen in een natuurlijke omgeving.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid blijft een punt van zorg voor veel ouders met opgroeiende kinderen, zowel in hun eigen woonwijk als rond de scholen. Daarnaast is de toegankelijkheid van de openbare ruimte (trottoirs, fietspaden en looproutes) voor ouders met een kinderwagen, ouderen en mensen met een beperking van groot belang. De wegen moeten zo zijn ingericht dat er geen twijfel bestaat over de aanbevolen snelheid. En fietspaden zijn uitnodigend om met een veilig gevoel overheen te fietsen.

Woonomgeving

Veranderingen in de woonomgeving gaan de buurtbewoners aan. Wij vinden het daarom vanzelfsprekend dat bewoners worden betrokken bij de bouwinitiatieven in hun woonbuurt. Maar niet alleen dat. Zaken zoals een veilige én schone woonomgeving vergroten het woonplezier. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om hieraan een bijdrage te leveren. Wij pakken deze zo mogelijk samen met bewoners aan.

Verenigingsleven

Wij maken ons sterk voor een vitaal verenigingsleven. Verenigingen met al hun vrijwilligers zorgen voor de leefbaarheid en sociale cohesie in de dorpen. Hier leert jong en oud om samen te werken en om te gaan met verantwoordelijkheden en teleurstellingen. Een intensieve samenwerking met onze verenigingen is cruciaal. De gemeente is hierbij een trouwe partner en zorgt voor goede voorzieningen én een consistent subsidiebeleid.

Dit zijn onze speerpunten:

- Meer en betaalbare woningen voor iedere portemonnee
- Stimulerende maatregelen om starters te helpen aan een huis
- Gebruik van nieuwe en verschillende woonvoorzieningen
- Bewoners betrekken bij (bouw)plannen in de wijk
- Investeren in de zichtbare vergroening van de leefomgeving
- Alle kernen hebben groene, schone en veilige speelplekken voor kinderen
- Verkeersveiligheid en toegankelijkheid meten en verbeteren
- Subsidies zijn nodig voor de toegankelijkheid van onze verenigingen

Hoofdstuk 2: Iedereen aan het werk

Werk is voor veel mensen heel belangrijk. Wat we doen, ervaren en leren op het werk heeft veel invloed op onze ontwikkeling. Het CDA vindt het daarom belangrijk dat er zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn. Door de ontmoetingen die plaatsvinden is het van groot belang dat men voldoende integreert en dat we er voor zorgen dat er zo weinig mogelijk mensen onder de armoedegrens terecht komen.

Goed vestigingsklimaat

Een goed vestigingsklimaat voor ondernemers is belangrijk voor het behoud en het creëren van werkgelegenheid in onze gemeente. Goede, gratis parkeerfaciliteiten bij winkels en aantrekkelijke vestigingsmogelijkheden voor een bedrijf (aan huis) dragen hier onder andere aan bij. Voor de invulling van de kantoren- en bedrijvenstrook bij de Binnentuin moet actief acquisitie gepleegd worden. Binnen de gemeente is een vast en zichtbaar aanspreekpunt nodig. Deze kan ondernemers snel en adequaat van advies dienen.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer is belangrijk voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van en naar onze kernen en draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Het is van groot belang dat bestaande busverbindingen ook in de toekomst blijven. Ook maakt CDA Rucphen zich sterk voor een directe busverbinding naar station Etten-Leur.

Arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten zijn in onze gemeente noodzakelijk om alle arbeidsplaatsen in zowel agrarische en andere sectoren te vullen. Goede huisvesting is noodzakelijk. Het CDA heeft voorkeur voor kleinschalige huisvesting bij bedrijven.

Integratie

Integratie, participatie en inburgering zijn essentieel om mee te kunnen doen en te leren wat er nodig is om een open samenleving te kunnen onderhouden. Taal is een randvoorwaarde voor integratie en participatie. Een lokale regierol is nodig om maatschappelijke begeleiding, onderwijs, werk- en taaltrajecten optimaal te kunnen afstemmen.

Armoede

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral ook een zaak van niet mee kunnen doen in de samenleving. Daarom zijn wij een voorstander van een actief armoedebeleid. Armoede is vaak gekoppeld aan het hebben van een uitkering. Maar er zijn ook veel werkenden die de hoge (energie)rekeningen niet meer kunnen betalen. Het CDA wil meer aandacht voor armoede onder mensen die een betaalde baan hebben maar daar heel weinig mee verdienen. Of gezinnen die dreigen in de problemen te komen door de toegenomen kosten. Hier is meer inzet en ondersteuning voor nodig.

Ontmoeten

Veel inwoners hebben geen werk (meer) en daardoor minder contacten. De fysieke omgeving kan dan een belangrijke bijdrage leveren aan het bevorderen van contacten tussen inwoners. Iedereen hoort erbij. Het is belangrijk dat mensen elkaar ontmoeten buiten de eigen 'bubbel'. We stimuleren ontmoetingen tussen mensen mét werk én mensen zonder werk. Daarom zoeken we actief naar goede ontmoetingsplekken en we faciliteren die waar nodig.

Dit zijn onze speerpunten:

- **Ondernemers hebben één centraal aanspreekpunt binnen de gemeente**
- **Investeren in het opsporen en bestrijden van (energie)armoede**
- **Het vergroten van taalvaardigheid bij integratie**
- **Ondersteunen van ondernemers bij plaatsing arbeidsmigranten op eigen terrein**
- **We maken ons sterk voor een busverbinding naar station Etten-Leur**

Hoofdstuk 3: Zorg voor elkaar

De zorg is in de afgelopen jaren ingrijpend veranderd met directe gevolgen voor onze inwoners. Een groot deel van de zorg ligt nu bij de gemeente, zoals de jeugd- en thuiszorg. De gemeente heeft verantwoordelijkheid om iedere inwoner passende zorg en een passend antwoord te bieden.

Jongeren

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. Ouders, familie, school en de omgeving hebben in de ontwikkeling van een kind een belangrijke rol. Het CDA wil dat alle kinderen de beste kansen krijgen om zich te ontwikkelen en hun talenten te ontplooiën. Kansengelijkheid van kinderen en jongeren moeten worden vergroot door het geven van de juiste ondersteuning. Hulp en zorg moet meer aansluiten bij wat het gezin nodig heeft. We willen dat meer kinderen met zorg naar een gewone school kunnen gaan, met een grotere rol voor passend onderwijs. Samenwerking met peuterspeelzalen, jeugdgezondheidszorg en onderwijs is noodzakelijk om per kind te bepalen wat de beste oplossing is.

Ouderen

Ouderen hebben een belangrijke plek in onze samenleving. Veelal zijn ze tot op hoge leeftijd actief en vervullen veel maatschappelijke taken. Ook al nemen ouderen niet meer deel aan

het arbeidsproces, hun waarde voor de samenleving blijft groot. Ingeval ouderen zelf zorg nodig hebben dan is goede thuiszorg en huishoudelijke zorg nodig.

Mantelzorg

Ons uitgangspunt is dat zorg begint bij het omzien naar elkaar. Mantelzorgers doen wat een gemeente niet kan, namelijk liefdevolle zorg geven aan hun familie, vrienden of burens. CDA Rucphen ziet en waardeert de inzet van mantelzorgers. Wij zetten in op waar mantelzorgers concreet zelf om vragen: een pauze om tot rust te komen en weer op te laden. Daarnaast is een goede respijtvoorziening nodig waar een zorgvrager op dat moment tijdelijk kan verblijven.

Dementie vraagt onze specifieke zorg en aandacht doordat de vergrijzing toeneemt. De impact van dementie is groot. Mensen krijgen moeite met hun dagelijkse handelingen thuis en hun sociale omgeving. Wij vinden het onze gezamenlijke verantwoordelijkheid dat mensen zo lang mogelijk actief mee kunnen doen in hun eigen woonomgeving.

Ook moet het gemakkelijk worden om woningen aan te passen of extra bebouwing toe te staan ten behoeve van huisvesting van families van meerdere generaties.

Iedereen moet mee kunnen doen

Mensen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. We zoeken met hen samen hoe dit het beste mogelijk is. Sportvoorzieningen en openbare gebouwen moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Waar mogelijk willen we dat mensen met en zonder beperking samen kunnen sporten en bewegen.

Gezondheid

We moeten alles op zetten om bewegen en sporten zo laagdrempelig mogelijk te maken voor jongeren. Als je van jongs af aan leert sporten, dan gaat je lichaam ook om beweging vragen, dan heb je meer energie door de dag heen. Je lichaam wordt sterker en daar heb je later profijt van. Dit geldt ook voor ouderen en mensen met een beperking.

Dit zijn onze speerpunten:

- **Het bevorderen van een positieve en optimale ontwikkeling van kinderen.**
- **Samen met senioren invulling geven aan wonen en zorg, zo dicht mogelijk bij huis.**
- **Inzet van activiteiten die een positief effect hebben op de gezondheid.**
- **Tegengaan van eenzaamheid**
- **Mantelzorgers en zorgvragers maximaal ondersteunen.**
- **Meer passende en persoonlijke ondersteuning voor mensen met dementie.**
- **Bevorderen van een gezonde leefstijl.**
- **Bewegen en sporten mogelijk maken voor iedereen.**

Hoofstuk 4: Creatief met groen

Rentmeesterschap staat hoog in het vaandel van het CDA. Het wordt vaak vertaald als bewaren of beheren. Maar rentmeesterschap betekent veel meer dan dat. Het is het creatief en met respect doorgeven aan volgende generaties wat we ontvangen en in beheer hebben. De rentmeester moet met gezond verstand en historisch besef te werk gaan en empathie met de ander hebben.

Agrariërs

Agrariërs hebben samen veel landbouwgronden in hun beheer en geven het buitengebied kleur, vorm en inhoud. Er is sprake van een grote natuur- en klimaatopgave en we staan samen voor een grote uitdaging. Veel agrariërs zitten nu in een systeem waarin ze helemaal financieel klem zitten. Wij willen dat veranderen. Op het gebied van de veehouderij komt CDA Rucphen in de eerste plaats op voor de belangen van gezins- en familiebedrijven. Voor de boer zijn de grond, de dieren en de natuur het kapitaal waarmee hij werkt. Wij kiezen voor een gezonde toekomst voor de landbouw in onze gemeente. Wat de sector daarvoor nodig heeft is een duidelijk langetermijnperspectief, de ruimte om te ontwikkelen en een eerlijke prijs voor hun producten. Dit vraagt om maatwerk, waarbij onze agrariërs een goed inkomen blijven behouden. Ook moeten agrariërs geholpen worden als ze hun bedrijfsactiviteiten willen gaan verleggen.

Energievoorziening

Er ligt een grote opgave voor onze gemeente aan de uitvoering van het klimaatakkoord. De energieopgave heeft direct impact hoe onze leefomgeving er in de toekomst uitziet. Draagvlak vanuit de omgeving is essentieel. Dit doen we stap voor stap. Het CDA vindt dat eerst de daken van industrie en agrarische bedrijven optimaal benut moeten worden voor energie-opwek, zodat kostbare natuur- en landbouwgronden zoveel als mogelijk worden ontzien. Pas daarna komen kleinschalige initiatieven voor zon op land in aanmerking, bij voorkeur gerealiseerd en uitgevoerd vóór en dóór de lokale gemeenschap. Uiteraard moet de omgeving vanaf het eerste begin betrokken worden bij planvorming en besluitvorming. Voor de energie-opgave op de langere termijn moet rekening gehouden worden met de nieuwste technieken van energieopwekking. Windenergie heeft niet onze voorkeur.

Verduurzaming

Goed voorbeeld doet volgen. Het CDA vindt dat er een wethouder duurzaamheid moet komen. Ook moet onze gemeente werk maken van verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen, dorpshuizen en sportgebouwen. Daarnaast betrekken we onze bewoners bij het verduurzamen van de eigen woning. Ook voor inwoners met een kleine portemonnee moet het mogelijk worden om hun woning energiezuinig te maken of van het gas af te gaan. Duurzaamheidsleningen moeten dit mogelijk maken.

Biodiversiteit

Biodiversiteit zorgt voor schone lucht, fris water, een goede kwaliteit van de bodem en de bestuiving van gewassen. Het helpt om klimaatverandering te bestrijden en impact van natuurrampen en plagen te beperken. Om de biodiversiteit te vergroten wil CDA Rucphen zowel in de kernen als in het buitengebied maatregelen nemen. Zo moeten vennen, hagen en hakwallen in het landschap weer een plek krijgen. Meer groen in de dorpskernen is noodzakelijk. Dit doen we met door met alle belanghebbenden in gesprek te gaan.

Recreatie

Door het buitengebied nog aantrekkelijker te maken verwachten we een toename van het aantal recreanten. Fietspaden moeten goed begaanbaar en veilig zijn voor de fietser. Maar het moet ook mogelijk zijn om in elke kern een ommetje of een wat langere wandeling te kunnen maken. Dit vraagt om verbeteringen en investeringen in de bestaande infrastructuur. Een economisch gezonde, toekomstgericht en vraaggerichte verblijfsrecreatieve sector is van groot belang.

Sport

Een gezonde levensstijl is belangrijk voor jong en oud. Sporten en bewegen wordt veel in de openbare ruimte gedaan. Sport brengt mensen letterlijk in beweging, draagt bij aan gezondheid en zorg voor ontspanning en ontmoeting. Het brengt bovendien positieve maatschappelijk effecten, zoals het samenbrengen van mensen en het overbrengen van waarden en vaardigheden die in het gewone leven onmisbaar zijn.

Dit zijn onze speerpunten:

- **Agrariërs en bewoners betrekken bij de ontwikkelingen van het buitengebied**
- **Lokale producten nog meer promoten**
- **Eerst zon op dak, boven windenergie**
- **Biodiversiteit bevorderen**
- **Verduurzaming van dorpshuizen en sportgebouwen**
- **Openbare buitenruimtes moeten uitnodigen tot bewegen**
- **Investerings in wandel -en fietspaden**
- **Het instellen van een duurzaamheidskredieten**
- **Het creëren van recreatieve verblijfsaccommodaties**

Hoofdstuk 5: Besturen vóór lokaal

Het CDA streeft naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent. Waar veiligheid een kerntaak is. Waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling is van de lokale bevolking. Het CDA staat voor een solide financieel beleid, gericht op de langere termijn. Dat betekent voor ons duurzaam investeren en kostenbewust werken. Communicatie naar onze inwoners en ondernemers vraagt blijvende aandacht en afstemming. Samenwerking in de regio moet meerwaarde opleveren voor onze inwoners.

Veiligheid

Het CDA ziet verborgen en ondermijnende criminaliteit als een grote zorg. Of het nu gaat om het gebruiken van en handelen in drugs, cybercrime, geweld of diefstal. Dit zorgt voor een onveilig gevoel bij onze inwoners en moet daarom worden bestreden. De BOA's worden voor de veiligheid ingezet en zijn goed zichtbaar en bereikbaar voor onze inwoners. Politie, BOA's, buurtpreventie en inwoners werken op dit gebied nauw samen.

Communicatie

CDA Rucphen vindt dat de communicatie met onze inwoners beter kan. Wij willen maximale inspanningen om onze inwoners goed op de hoogte te houden. Voor ons betekent dit dat bewoners tijdig een antwoord ontvangen en dat de website goed op orde is. In de totstandkoming en uitvoering van beleid en bij realisatie van projecten moet goede communicatie met belanghebbenden voortdurend een belangrijk aandachtspunt zijn.

Regionale samenwerking

Wij werken graag samen met andere gemeenten. Door samen te werken kunnen we elkaar versterken in de uitvoering van gemeentelijke taken. Regionale samenwerking moet voor ons vooral aantoonbare meerwaarde bieden. Meerwaarde die zichtbaar is voor onze inwoners. De voordelen van regionale samenwerking willen we graag combineren met de kracht van ons lokaal bestuur. Een lokaal bestuur dat wordt ondersteund door een eigen, krachtige, zelfstandige ambtelijke organisatie. Maar samenwerken in de regio doen wij wel vanuit onze eigen kracht, zelfstandigheid en identiteit.

Financiën

Zorgvuldig omgaan met belastinggeld is een belangrijk uitgangspunt voor CDA Rucphen. Het CDA vindt dat de gemeente als goede rentmeester met haar gemeenschapsgeld moet omgaan en op een gezonde basis moet investeren. Dus rijksinkomsten gebruiken voor die taken waarvoor het geld bedoeld is. Er dient efficiënt en effectief te worden omgegaan met gemeenschapsgelden. Ook moeten inkomsten en uitgaven in balans zijn. Als uitgangspunt voor de lokale lastenontwikkeling zijn wij van mening dat de onroerendezaakbelasting niet meer dan 2 procent mag stijgen.

Investeringsen

Het CDA is van mening dat nieuw beleid en nieuwe investeringen die leiden tot meerjarige lasten, steeds in volgorde getoetst worden aan noodzaak en maatschappelijke prioriteit. De komende jaren zijn grote investeringen noodzakelijk voor onder andere de verbetering of nieuwbouw van schoolgebouwen, klimaatadaptatie van de riolering en renovatie van verouderde woonwijken. Om deze investeringen mogelijk te maken dient er volgens ons hiervoor nu te worden gespaard. Voor deze doelen zoeken we ook financiële steun bij de Provincie, in Den Haag en in Europa. In ieder geval vindt het CDA dat de OZB niet onnodig verhoogd mag worden ter verwezenlijking van deze investeringen.

Dit zijn onze speerpunten

- **Samenwerken in de regio moet van meerwaarde zijn voor onze inwoners**
- **BOA's zijn goed zichtbaar en bereikbaar voor onze inwoners**
- **Het veiligheidsgevoel van onze inwoners moet worden vergroot**
- **Duidelijk en tijdig communiceren naar onze inwoners**
- **De OZB stijgt niet meer dan 2 procent**
- **We moeten sparen voor grote uitgaven in de toekomst**